

Příloha ŠVP Pardubice - Spořilov

Školní vzdělávací program pro školní družinu

Obsah

Obsah.....	2
1 Identifikační údaje.....	4
2 Školní družina.....	5
2.1 Kontaktní čísla na ŠD.....	5
2.2 Vybavení ŠD.....	5
2.3 Personální podmínky.....	5
2.4 Režim dne.....	6
2.5 Výchovně vzdělávací činnosti.....	6
2.6 Cíle ŠD podle OSN pro výchovu, vědu a kulturu – UNESCO.....	6
2.7 Zdravý životní styl dítěte ve školní družině.....	6
3 Zájmová činnost.....	8
3.1 Formy a metody vzdělávání a práce v ŠD.....	8
3.1.1 Oblast estetická a společensko-prospěšná.....	8
3.1.2 Odpočinková činnost.....	8
3.1.3 Rekreční činnost.....	8
3.1.4 Zájmová činnost výtvarná.....	8
3.1.5 Zájmová činnost pracovní.....	8
3.1.6 Zájmová činnost literární.....	8
3.1.7 Zájmová činnost hudební a hudebně pohybová.....	9
3.1.8 Zájmová činnost přírodovědná.....	9
3.1.9 Zájmová činnost dopravní.....	9
3.1.10 Zájmová činnost tělovýchovná.....	9
3.1.11 Příprava na vyučování.....	9
4 Obsah a začlenění průřezových témat.....	10
4.1 Obsah.....	10
4.1.1 Září – Jsem rád ve své družině.....	10
4.1.2 Říjen – Podzimní čarování.....	10
4.1.3 Listopad – Příprava přírody na zimu.....	10
4.1.4 Prosinec – Čas Vánoc nastává.....	10
4.1.5 Leden – Zima, zima tu je.....	10
4.1.6 Únor – Snížek bílí, pole slíí.....	10
4.1.7 Březen – Vítání jara.....	11
4.1.8 Duben – Modrá planeta.....	11
4.1.9 Květen – Kvetoucí sad.....	11

4.1.10	Červen – Barevný svět dětí.....	11
4.1.11	Příležitostné mimořádné akce.....	11
4.2	Průřezová témata.....	11
5	Podmínky přijímání uchazečů o ŠD.....	13
5.1.1	Podmínky ukončení docházky do ŠD.....	13
6	Podmínky pro vzdělávání žáků s potřebami podpůrných opatření.....	14
7	Časový plán vzdělávání.....	15
8	Rozdíly mezi verzemi.....	16
8.1	Přehled rozdílů mezi verzí 1.0 a verzí 2.0.....	16
8.2	Přehled rozdílů mezi verzí 2.0 a verzí 3.0.....	16

1 Identifikační údaje

NÁZEV PROGRAMU:	ŠVP PARDUBICE-SPOŘILOV
Název školy:	Základní škola Pardubice - Spořilov
Adresa školy:	Kotkova 1287, 530 03 Pardubice
Ředitel:	Mgr. Bc. Karel Žemlička
Zástupce ředitele:	Mgr. Šárka Mrklovská
Koordinátor ŠVP:	Mgr. Lada Jarošíková (pro 2. stupeň) Mgr. Lenka Pozděnová (pro 1. stupeň)
Telefon:	466 652 387, 466 652 391
Fax:	466 652 391
E-mail:	skola@zs-sporilov.eu
Web:	www.zs-sporilov.eu
IZO:	042 938 554
REDIZO:	600 096 092
IČO:	429 385 54
Právní forma:	příspěvková organizace
Celková kapacita:	540 žáků
Součásti školy:	školní jídelna (tel.: 466 652 390) školní družina (tel.: 775 601 101, 773 110 109)
Zřizovatel:	Statutární město Pardubice Pernštýnské náměstí 1 530 21 Pardubice
Platnost dokumentu od:	30. 6. 2016
Verze:	4.0

podpis ředitele školy:

razítko školy:

2 Školní družina

Školní družina (dále jen ŠD) je určena žákům prvního stupně základní školy, je rozdělena do oddělení. V každém oddělení pracuje jeden vychovatel a kapacita oddělení je 30 žáků. Aktivity školní družiny zaměřujeme na odpočinkové, zájmové a rekreační. Zařazujeme činnosti, při nichž žáci relaxují, regenerují své síly, rozvíjejí zručnost, dovednost, fyzickou zdatnost a prohlubují své znalosti. Úzce spolupracujeme se školou a třídními učiteli.

Zabezpečujeme žákům náplň volného času v době před vyučováním a po vyučování, před odchodem domů nebo do jiných zájmových aktivit. Časové rozvržení a uspořádání činností ve školní družině se řídí požadavky psychohygieny. Školní družina je součástí Základní školy, je umístěna v přízemí budovy, má 5 oddělení a 1 volnočasový klub.

2.1 Kontaktní čísla na ŠD

telefon základní školy: 466 652 387, 466 652 391
telefon školní družiny: 775 601 101, 773 110 109
e-mail školní družiny: alena.kotkova@zs-sporilov.eu

2.2 Vybavení ŠD

Místnosti jsou vybaveny moderním nábytkem, televizorem, videorekordérem, DVD, počítačem s výukovými programy a kazetovým magnetofonem s CD přehrávačem. Oddělení je určeno pro kolektivní hry, relaxaci po vyučování, při rozhovorech v komunikativním kruhu atd. Zájmové činnosti výtvarné a pracovní, probíhají v té části třídy, která je pokryta linoleem.

Pro zájmovou činnost mohou žáci ze školní družiny využít další prostory školy – tělocvičnu, školní hřiště, cvičnou kuchyňku, keramickou dílnu. Na chodbě v přízemí máme k dispozici žebřiny, namalované panáky na skákání a šachové stolky.

Materiální podmínky jsou dobré. Pravidelně obnovujeme a vybavujeme oddělení sportovním náčiním, hrami a pomůckami. Pitný režim zajišťují vychovatelé.

2.3 Personální podmínky

Zájmové vzdělávání je řízeno kvalifikovaně. Všichni vychovatelé splňují požadavky na předepsanou způsobilost. Mají zájem o svůj odborný růst, dále se vzdělávají. Vzájemně se doplňují ve svých specializacích – tělovýchovná činnost, přírodovědná činnost, práce s keramickou hlinou, rukodělné činnosti, estetika, základy práce s počítačem.

Činnost a výchovné působení vychovatelů vychází z požadavků pedagogiky volného času – ovlivňování volného času žáků nabídkou alternativních aktivit, pomůcek, her. Důležitý je požadavek dobrovolnosti, zajímavosti a zájmovosti, aktivity, pestrosti a přitažlivosti.

Vychovatel motivuje, navozuje, přímo nebo nepřímo řídí činnosti žáka. Rozvíjí sociální kompetence důležité pro další rozvoj žáka. Probouzí v žácích aktivní zájem o okolí, komunikaci, chuť dívat se kolem sebe a podněty vnímat. Podněcuje a rozvíjí přirozenou zvědavost žáka, touhu objevovat i odvahu projevit se a ukázat, co všechno zvládne.

2.4 Režim dne

Režim dne přizpůsobujeme potřebám žáků, pružně reagujeme na individuální potřeby žáka a aktuální situace. Žáky podněcujeme k vlastní aktivitě. V ranní školní družině zařazujeme klidné a nenáročné odpočinkové činnosti.

6.30 – 8.00 hod. je v provozu ranní ŠD, po skončení vyučování žáků od 11.30 do 17,00 je v provozu odpolední ŠD. Po 15. hodině se přítomní žáci slučují.

2.5 Výchovně vzdělávací činnosti

Veškeré činnosti v ŠD jsou dány Vyhláškou č. 74/2005 Sb. o zájmovém vzdělávání. Velký důraz klademe na spolupráci s kolegy a kolegyněmi z 1. stupně, s rodiči (sponzorská pomoc, organizační pomoc, celková spolupráce a komunikace s rodiči), s veřejností. Dále spolupracujeme s Českým rozhlasem a Pardubickými novinami.

- činnosti v ŠD jsou zejména pravidelné, příležitostné akce a nabídka spontánních aktivit zaměřených a rozvoj pohybových, estetických a intelektuálních oblastí, dále umožňujeme odpočinkové činnosti a přípravu na vyučování.
- *společensky prospěšná činnost – oběd, hygiena*
- *odpočinková činnost – klidové aktivity na odstranění únavy a regeneraci duševních a fyzických sil*
- *zájmové činnosti – umožňují žákům rozvoj dovedností, poznání, seberealizace*
- *rekreační činnosti – žáci regenerují své síly při pohybových aktivitách*
- *svačina – zajištěn pitný režim*
- *příprava na vyučování – procvičování učiva formou didaktických her, zařazujeme i jiné aktivity – práce s knihou, časopisem, kvízy, sudoku, hádanky, testy, jazykolamy, hlavolamy. Pro rozšíření školních dovedností a znalostí využíváme i datový diaprojektor, počítač a robotické hry.*

2.6 Cíle ŠD podle OSN pro výchovu, vědu a kulturu – UNESCO

- *učit se znát* (získávat vědomosti, učit se objevovat věci, analyzovat je, přizpůsobovat se novým situacím, vytvářet něco nového, řešit nový problém)
- *učit se „jak na to“* (získávat širokou škálu osobních dovedností, schopnost komunikovat s druhými, pracovat jako součást týmu, praktické dovednosti)
- *učit se žít společně* (rozvíjet porozumění s jinými lidmi, všichni máme svá práva a povinnosti, pracovat společně a řešit problémy)
- *učit se být* (rozvíjet vnitřní kvality, získávat schopnost žít naše životy v souladu s tím, co opravdu považujeme za pravdivé a správné)

2.7 Zdravý životní styl dítěte ve školní družině

- vhodný režim žáků ve školní družině (relaxace, aktivní pohyb, klidové činnosti)
- pitný režim, vhodné stravovací a hygienické návyky
- zdravé nestresující prostředí, příznivé sociální klima, aby se žáci cítili spokojení, bezpeční a jistí, respektujeme jejich potřeby a osobní problémy
- žákům se speciálními vzdělávacími potřebami věnujeme zvýšenou pozornost při začleňování do volnočasových aktivit. Talentovaným žákům nabízíme doplňkové aktivity v oblasti jejich zájmů.

- poučení o bezpečném chování a ochraně žáků (na začátku školního roku jsou žáci seznámeni s řádem školní družiny a poučení o bezpečném chování)
- lékárna umístěna ve školní družině – byt, dále v přízemí u p. sekretářky, všichni vychovatelé umí poskytnout první pomoc

3 Zájmová činnost

V rámci mimoškolní výchovy je na naší škole rozvinuta rozsáhlá zájmová činnost, která úzce navazuje na práci školní družiny. Zájmové činnosti rozvíjejí osobnost žáka, umožňují jeho seberealizaci, popřípadě kompenzují jeho možné neúspěchy ve škole, rozvíjejí pohybové dovednosti a poznání.

Žáci mohou mimo pravidelnou činnost školní družiny navštěvovat kroužky společensko-vědní, sportovní, didaktické techniky, taneční, výtvarné, keramické, dramatické a hudební. Od školního roku 2015/2016 probíhá v době školní družiny i kroužek Juda.

Činnost školní družiny, zájmové činnosti a školy se vzájemně prolíná. Ve všech oblastech naší práce se promítá jeden společný cíl – podchytit žáky dle jejich zájmů, rozvíjet zručnost, dovednost, fyzickou zdatnost, morální vlastnosti, prohloubit znalosti žáků. Tímto úsilím sledujeme i další cíl, a to informovat a vzbudit větší zájem a důvěru rodičů o práci školní družiny.

3.1 Formy a metody vzdělávání a práce v ŠD

3.1.1 Oblast estetická a společensko-prospěšná

Osvojit si základní návyky osobní hygieny, hygieny prostředí, pečovat o smyslové orgány a správné držení těla, chování při jídle, neplýtvat potravinami pomáhat mladším a slabším – neublížovat si navzájem, dodržovat základní návyky a normy společenského chování, být ohleduplní ke svému okolí – starým lidem, nevidomým a tělesně postiženým, chování při jednání s dospělými, péče o hračky a zacházení s nimi.

3.1.2 Odpočinková činnost

Důležité je zařazení odpočinkové činnosti do denního režimu školní družiny. Jejich organizace a náplň plní psychohygienické poslání. Odpočinkové činnosti odstraňují únavu žáků. Zařazují se klidové a poslechové činnosti, stolní a společenské hry, volné kreslení, obkreslování, individuální hry žáků, poslech pohádek a písní, HV a TV chvílky.

3.1.3 Rekreační činnost

Při rekreačních činnostech převažuje aktivní odpočinek, který slouží k regeneraci sil žáků. Zařazují se tělovýchovné činnosti, spontánní hry žáků na zahradě, hry v místnosti, plavání, sezónní činnosti – bruslení, sáňkování, hry na sněhu.

3.1.4 Zájmová činnost výtvarná

Tematické práce k jednotlivým ročním obdobím. Využití různých technik: kresba (pastely, pastelky, voskovky, křídly, uhel), malba (vodové, temperové barvy), zapouštění barev, grafika.

3.1.5 Zájmová činnost pracovní

Práce s papírem, modelovací hmotou, přírodním materiálem, textilem, dřevem, hlinou, stavebnice – montáž a demontáž. Získávání základních pracovních dovedností.

3.1.6 Zájmová činnost literární

Básničky, říkanky k jednotlivým ročním obdobím, ukázky a četba na pokračování z knížek autorů pro děti, dramatizace pohádek, hry s maňásky, poslech pohádek, práce s dětským časopisem.

3.1.7 Zájmová činnost hudební a hudebně pohybová

Vypěstovat v žácích zájem o hudbu, pohyb spojený s hudbou, poslech lidových a umělých písní, nácvik písní vztahujících se k různým ročním obdobím, nácvik jednoduchých tanečků, tanečních her, poslech skladeb a určování hudebních nástrojů, cvičení s hudbou.

3.1.8 Zájmová činnost přírodovědná

Ošetřování květin ve třídě – jejich pojmenování, ochrana přírody, změny v přírodě v jednotlivých ročních obdobích, poznávání ptáků, stromů, rostlin a květin, pozorování přírody, ekologie.

3.1.9 Zájmová činnost dopravní

Dodržování pravidel silničního provozu – přechod ulice, křižovatky, poznávání dopravních značek v okolí naší školy, při vycházkách a výletech, sledování dopravního ruchu, chůze ve dvojicích, ve skupině, návštěva dopravního hřiště.

3.1.10 Zájmová činnost tělovýchovná

Cvičení v přírodě, překonávání přírodních překážek, závodivé hry, soutěže, hry v přírodě, atletika, míčové a pohybové hry, netradiční sporty, cvičení v tělocvičně.

3.1.11 Příprava na vyučování

Zábavné procvičování učiva formou didaktických her, ověřování a upevňování školních poznatků – vycházky, exkurze, práce s knihou – časopisem, jazykolamy, hlavolamy atd. Pravidelně zařazujeme práci i s didaktickou technikou (zpětný diapojektor, počítač, robotické hry).

4 Obsah a začlenění průřezových témat

Jaro, léto, podzim, zima v družině je stále prima.

4.1 Obsah

4.1.1 Září – Jsem rád ve své družině

- Pojdme se seznámit
- Já a moje družina
- Poznáváme svoje okolí
- Správné mlsání zdraví ochrání

4.1.2 Říjen – Podzimní čarování

- Barvy podzimu
- Přírodovědná dobrodružství
- Sběr kaštanů, žaludů
- Závodíme s větrem

4.1.3 Listopad – Příprava přírody na zimu

- Zvířata v zimě
- Práce s přírodním materiálem
- Poznáváme naše město
- oslavy svátku Halloween

4.1.4 Prosinec – Čas Vánoc nastává

- Adventní čas
- Pomáhám druhým
- Seznamuji se tradicemi jiných národností
- Chystáme se na Vánoce

4.1.5 Leden–Zima, zima tu je

- Ochrana zdraví
- Den bez úrazů
- Zimní sporty
- Zimní krajina
- Cestujeme za pohádkou – pohádky zemí severu

4.1.6 Únor – Snížek bílí, pole sílí

- Tvořivá dílna
- Výlet do minulosti, historie našeho města
- Masopust
- Dramatizace pohádek a příběhů
- Hádej, hádej hádači

4.1.7 Březen – Vítání jara

- Otvírání studánek

- Probouzení přírody
- Práce s knihou
- Velikonoční tradice
- Jarní tvoření

4.1.8 Duben – Modrá planeta

- Den Země
- Hody, hody doprovody
- Slet čarodějnic
- Co mi řekl semafor

4.1.9 Květen – Kvetoucí sad

- Slavíme s maminkou
- Základy zdravotní péče
- Hurá do přírody
- Olympijské naděje

4.1.10 Červen – Barevný svět dětí

- Cestujeme po světě
- Cesta do hlubin lesa
- V přírodě se neztratíme
- Dětský den
- Těšíme se na prázdniny

Vychovatelé mají v rámci svého oddělení dostatečný prostor k tvořivé práci. Podle podmínek, aktuálních situací, zájmu a schopností žáků mohou jednotlivé činnosti měnit a doplňovat.

4.1.11 Příležitostné mimořádné akce

Drakiáda, oslava čarodějnic, dětský den, návštěva muzea a ekocentra Paleta, účast na celoškolských akcích, výlety.

4.2 Průřezová témata

Všechna průřezová témata se průběžně prolínají celým obsahem školní docházky, tedy i školní družiny.

V každém ročním období však vždy dominují určitá témata, která jsou pro toto období charakteristická.

Průřezovým tématem **začátku školního roku** je zejména osobností a sociální výchova. V této době se kolektiv vytváří a to klade vždy velké nároky na emoční stránku žáka, jeho správný mravní rozvoj. Žáci jsou zde vedeni k nutnosti zachovávat pravidla, kázeň a základy společenského chování. Důležitá je i schopnost řešení problémů a samostatnost.

Tématem **podzimu** je environmentální výchova. Je zde kladen důraz na vytvoření pozitivního vztahu k přírodě, schopnosti vcítit se do okolní krajiny, fauny a flory. Vytvářet tak v žácích potřebu chránit životní prostředí a přispívat k jeho rozvoji.

Součástí environmentální výchovy je také vztah člověka k našemu městu. Jeho historie, rozvoj, příroda, kultura, řešení odpadového hospodářství.

Nosným tématem období **Adventu** je zejména výchova k myšlení v evropských a globálních souvislostech a multikulturní výchova. Žáci se seznamují se svými tradicemi i kulturami jiných zemí. Právě v tomto období lásky a tolerance si žáci nejlépe utváří pozitivní vztahy k odlišným etnickým skupinám a národnostním menšinám. Dochází k vzájemnému obohacování a vytváří se vstřícný postoj k odlišnostem. Toto vše přispívá k harmonickému klimatu ve skupině.

V zimních měsících se opět vydáváme za poznáním našeho města, tentokrát z hlediska historie. Navazujeme na výchovu a rozvoj demokratického občana, prohlubujeme vztah žáků k našemu městu. Žáci se prostřednictvím pohádek seznamují s odlišným sociokulturním prostředím severských zemí.

Jarní a letní období probíhá především v duchu environmentální výchovy, výchovy v globálních souvislostech a multikulturní výchovy. Žáci se pohybují především v přírodě i mimo město, hodně cestují. Mají tak možnost srovnání a utvářejí si tak stále nový model světa.

5 Podmínky přijímání uchazečů o ŠD

Školní družina je určena přednostně pro žáky 1. stupně (1. – 3. ročník – dle kapacity školy)

Při přijímání jsou upřednostňovány mladší žáci – od 1. ročníku. Zároveň jsou posuzovány jednotlivé případy u starších žáků, kdy rodina nemá možnost se o žáka ráno, či odpoledne postarat, dále žáci dojíždějící apod. Přihlížíme také k tomu, zda se adresa bydliště nachází ve spádové oblasti naší školy.

Žáci jsou do školní družiny přijímáni v podstatě na jeden školní rok.

Žáci jsou přijímáni na základě písemné přihlášky – zápisních lístků. Zde jsou uvedeny základní údaje o žákovi (jméno, příjmení, datum narození, bydliště, telefonní kontakt na rodiče) a je zde stanoven čas příchodu a odchodu z družiny.

O přijetí rozhoduje ředitel školy.

Přihlašování, odhlašování a vybírání poplatků zajišťuje vedoucí vychovatelka.

Měsíční poplatek činí 200,-Kč na jeden měsíc.

Vychovatelé zodpovídají za žáky po celou dobu jejich pobytu ve ŠD. Dbají o jejich bezpečnost a zdraví.

5.1.1 Podmínky ukončení docházky do ŠD

Docházku lze ukončit kdykoliv v průběhu školního roku na požádání zákonného zástupce žáka – písemně. Při ukončení v průběhu měsíce se za tento měsíc vybraná záloha nevrací.

Docházku může ukončit i ředitel školy za těchto podmínek:

- Výrazné porušování kázně a nedodržování pravidel řádu školní družiny.
- Opakované nezaplacení poplatku za ŠD.

6 Podmínky pro vzdělávání žáků s potřebami podpůrných opatření

Do školní družiny pravidelně dochází i žáci s vývojovými poruchami učení a chování. Dále pak i žáci odlišného jazykového prostředí (např. žáci národnosti vietnamské, mongolské, ukrajinské, aj.). Pro tyto žáky jsou zde podle vyhlášky č. 27/2016 Sb. vytvořeny podmínky pro vzdělávání žáků s potřebami podpůrných opatření.

1. stupeň podpůrných opatření:

- Platí pro žáky s mírnými potřebami podpory.
- Učitel úzce spolupracuje s vychovatelem a výchovným poradcem. Spolu situaci konzultují a následně vytvoří plán pedagogické podpory. Ke spolupráci je přizván i školní psycholog, který žáka průběžně sleduje.
- Žák je na žádost rodičů zaslán na vyšetření do pedagogicko-psychologické poradny.

2. stupeň podpůrných opatření:

- Na základě vyšetření v pedagogicko-psychologické poradně je stanoven individuální vzdělávací plán.

3. stupeň podpůrných opatření:

- V naší školní družině již několik let vypomáhají asistentky pedagoga, které jsou významnou podporou při práci s žáky s výraznými poruchami učení a chování. Jejich přítomnost umožňuje začlenění těchto žáků do kolektivu.

Naší snahou je vytvořit žákům s potřebami podpůrných opatření co nejpříznivější podmínky pro rozvoj jejich osobnosti, vytvořit pro ně podnětné prostředí. Vést žáky ke správnému sebekritickému hodnocení, zdravému sebevědomí. Pomoci jim začlenit se do kolektivu ostatních žáků. Je důležité věnovat těmto žákům více pozornosti a kladně hodnotit i jejich drobné úspěchy.

Péče je věnována i žákům mimořádně nadaným a talentovaným. I zde je nutný citlivý přístup a program obohacený o aktivity podporujících talent žáků.

7 Časový plán vzdělávání

Účastník vzdělávání ve ŠD je zpravidla přijímán na dobu 1 školního roku.

Skladba zaměstnání je uzpůsobena věku žáka. Proto je snaha zařazovat do jednoho oddělení žáky zhruba stejného věku (stejně třídy). Důležitá je motivace a individuální přístup ke každému žákovi.

Během roku mají žáci možnost navštěvovat řadu pravidelných kroužků.

Skladba zaměstnání odpovídá i ročnímu období. Na podzim a na jaře je více zařazován pobyt venku (školní hřiště, vycházky) než v zimním období.

V ročním plánu ŠD jsou zařazeny i nepravidelné akce mimo školu – návštěva divadla, galerie či ekocentra, drakiáda, dětský den, sportovní odpoledne, výlety atd.

8 Rozdíly mezi verzemi

8.1 Přehled rozdílů mezi verzí 1.0 a verzí 2.0

- Přidán odstavec - podmínky přijímání uchazečů o ŠD.
- Přidán odstavec - podmínky ukončení docházky do ŠD.
- Přidán odstavec-podmínky pro vzdělávání žáků se speciálními vzdělávacími potřebami.
- Byly dodány identifikační údaje.
- Vzdělávací program pro ŠD byl nově začleněn do školního vzdělávacího programu jako jeho příloha.

8.2 Přehled rozdílů mezi verzí 2.0 a verzí 3.0

- Přidán obsah a začlenění průřezových témat.
- Podmínky vzdělávání žáků s potřebami podpůrných opatření.
- Aktualizace kontaktních údajů.

8.3 Přehled rozdílů mezi verzí 3.0 a verzí 4.0

- Zapracování digitální gramotnosti
- Aktualizace kontaktních údajů.

Poslední úprava proběhla dne 29. 8. 2022.